

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРДА ЕТИШТИРИЛАЁТГАН, ДЕХҚОН БОЗОРЛАРИДА, КЎЧАЛАРДА СОТИЛАЁТГАН СУТНИ ВЕТЕРИНАРИЯ САНИТАРИЯ ЭКСПЕРТИЗАСИ

Murodov Saydullo Muradovich
Salimova Iroda Yunus kizi
Asomiddinov Umidjon Mahammad oglu
Nematullaeva Adolat Bakhriddin kizi
Samarkand Institute of Veterinary Medicine

Annotation

Turli hjaliklarda etishtiraylatgan sut va undan tayyordanadigan sut mahsulotlari bioecologist zhikhatidan toza va tabiiy holatda býlishi lozim. Sutni tarkibiga kiradigan barcha moddalar turli hildaghi omillar ta'sirida tezda ýzgaradi va ishlatish uchun yaroksiz býlib koladi. Manashular etiborga olingan holda biz ýz tajribamiz zharayonida sutni tarkibi ýzgarishinihar tomonlama sinchiklab ýrgandik.

Annotation

Milk and dairy products grown on different farms must be bioecologically clean and in a natural state. All the ingredients in milk change quickly under the influence of various factors and become unusable. With this in mind, we have carefully studied the changes in the composition of milk in the course of our experiment.

Калит сўзлар: *Ареометр, метилен кўки, фенолфталин, антибиотиклар, сутни оқариш тезлиги, сутни бактерицид хусусияти.*

Mavzuning dolzarbligi. Ўzbekiston аholisini тўла кiymatli ozik-ovqat maxsulotlari bilan ta'minlashda sut va undan tayyerlanadigan sut majulotlari muxim ахамiyatga ega. Хozirgi kunda butun хalqimiz bu maxsulotlarga býlgan talabini kondirish imkoni býlmayapti, chunky ishlab chikarilyatgan sutning umumiy хazhmi kam. Mana shularni etiborga olgan хolda, bu majulotlarni кўpaitish хozirgi kunda dolzarb muammolar katoriga kiradi.

Materiallar wa tekshirish uslublari.

Biz tomondan bazharilishi lozim býlgan laboratory ishlaring barchasi kuyidagi objectlarda ýtkaziladi.

Departmentalaghi vetsanexpertiza laboratoriesid, viloyat, shahar khududlarida zhoylashgan dexkon bozorlarida faoliyat кўrsatayatgan vetsanexpertiza laboratorylarida. Dexkon bozorlarida odamlaroni iste'moli uchun sotilatgan barcha turdaghi ozik-ovqat mahsulotlarini vetsanexpertiza konun koidalariga rioya kilgan хolda tekshirisdan ýtkazilishi lozim.

Sutni organoleptic кўrsatgichlari asosid baholanganda uning rangiga, consistency, khidi va ta'miga e'tibor beryladi. Tekshiralalayatgan sutni rangini aniklash uchun tinik, shisha cylinder oldik va ichiga sut solib uni yoruglikda tekshirdik. Sutni rangi oki kisman sargishroq býlishi mumkin. Bularni barchasi asosan sutni tarkibini ýzgarishlariga yoki rangini ýzgarishiga кўpgina omillar ta'sir кўrsatadi. Masalan хayvonlarni turi, zoti va boshkalar shu bilan birgalikda хayvonlarni turli hildaghi yuqumli va boshka kasalliklar bilan kasallanganda sutni rangi ýzgaradi. Sutni Rangini Ўzgarishi doimiy ravişda veterinary medicine vrachlari tomonidan nazorat kilib borilishi lozim. Kkpchilik holatlarda sut bezi silida va actinomykozda sutni rangi ýzgaradi. Agar bundai хolatlar aniklanadigan býlsa, tezlikda unga choralar кўrilishi kerak.

That's when you're going to have to do something about it. ikkinchisiga uéilganda sutni consistenciesi bir hilda býlmasa shisha devorida sut islari. Bir is a vaocluse wall of tozaligi, a fikr or a mumkin.

Tekshirylayatgan sutni хidini aniklash uchun honalarni aldindan shamollashtyrish lozim. Keyin esa sutni хidi aniklanadi. Sutni хidi doimo ýziga khos býlib, boshika tashqi хidlarga ega býlinishi mumkin emas. Agarda tashki хidlarga ega býlsa, konikarsiz sut хisoblanadi va sotishga ruhsat ethylmaidi. Ayrim хollarda sutni хidini yahshiroq bilish uchun tekshilayatgan sut namunasi 40-50 ° C kizdiriladi. Sutni ta'mini tekshirisda shunga

etibor berilishi lozimki, yagni kўpchilik xolatlard sutni ta'mini aniklashda odamlarga yuqumli kasalliklarni kўzgatuvchilari ytib odamlarni zararlarantirish mumkin.

Temiriyl dexkon bozorida sotilayotgan sutdan 10 and namunalar olinib tekshirylganda kuidag natyzhalar olinida.

Organoleptic tekshirisdan olingan natijalar

1-жадвал

Sut namunalari	Sutni ranks	Sutni consistenciasi	Сутни хиди	Сутни таъми
1-намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
2- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
3- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
4- намуна	Сарғиш	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
5- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
6- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
7- намуна	Оқ	Yiddishda izlari koldi	Қисман ташки хидга эга	Kissman Shirin
8- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
9- намуна	Сарғиш	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin
10- намуна	Оқ	Bir Hilda	"I'm not going to be a hos," he said.	Kissman Shirin

Tyz tomondan tekshirilgan 10 and sout namunasini texhircanymizda quyidagi natyzhalar olinada (1-zhadval). Boo olingan natyzhalaridan shundai hulosa qilish mumkin, yaъni sotilayotgan sutralardan faqatgina 7- namunasida ozgin ifloslik borligi aniklandy. Mana shu 10 and namunalarny "Record" apparatchiks yerdymyda tekshireganyzda kuidag natyzhalar aniklandy.

Sutni tozaligini aniklashdan olingan natyzhalar

2-жадвал

Sut namunalari	1-группа	Sut namunalari	Sut namunalari
1-намуна	Filtre Tosa	Kўp b'lmagan koldiklar	Фильтрда чиқиндилар кўп
2- намуна	Filtre Tosa	Kўp b'lmagan koldiklar	Toza
3- намуна	Filtre Tosa	Kўp b'lmagan koldiklar	Toza
4- намуна	Filtre Tosa	Toza	Toza
5- намуна	Filtre Tosa	Toza	Фильтрда чиқиндилар кўп
6- намуна	Filtre Tosa	Toza	Toza
7- намуна	Оқ	Toza	Toza
8- намуна	Filtre Tosa	Toza	Toza

9- намуна	Filtre Tosa	Kŷp koldiklar bŷlmagan	Toza
10- намуна	Filtre Tosa	Toza	Toza

Biz tomondan tekshirilgan 30 ta sut namunalaridan birinchi ŷnlikda 7-kunda toza emas ikkinchi ŷnlikda 1,2,3 va 9 namunalarida kisman bŷlsada iflosliklar borligi aniklandi.

3-ŷnlik namunalarida esa 1,6-namunalarida turiga karab narsalar aniklanadi. Bizga malumki sut tozaligi bŷyicha asosan 3 guruxga bŷlinadi va etalga asoslangan xolda ularning tozalik darazhasi bajolani.

Xap bir farmer khŷŷaliklarda yoki boshka zhoylarda etishtirylayotgan sut asosan 1-guruxga teng bŷlishi talab ethyladi. Agarda sutni tarkibida xar hildaghi narsalar aniklanilsa bu sut tez buziladi yagni tarkibida microblarni kŷpayishi natizsida sutning acidlik darazhasi ortadi va bundai sutdan boshika turdaggi sut magusulotlari tayyerlab bŷlmaidi.

Bu esa ŷz navbatida khjalikni Samaradorligiga salbiy ta'sir etadi. Sut namunalarini zichligini aniklaganimizda kuyidagi natijalarni oldik.

Sutni zichligini tekshirishda olingan natijalar

3-жадвал

Tekshirilgan sut namunalari	Sutning Zichlig ^{a0}
1-намуна	1,027
2- намуна	1,027
3- намуна	1,026
4- намуна	1,027
5- намуна	1,024
6- намуна	1,024
7- намуна	1,022
8- намуна	1,022
9- намуна	1,027
10- намуна	1,030

Biz tomonda tekshirilgan 10 ta sut namunalarida zichligi "Ariometer" yrdamida aniklangan kuyidagi natizhalar olindi (3-zhadval).

Biz then-1,026, 3-026, 5-namunada zichligi 1,024, 7-namunada 1,022, 8-namunada 1,022 ° A. Bizga maŷlumki sigir sutining 1,027 ° A dan kam mas va 1,033 ° A pantyhose beech kerak. 3 (UPI) -- The U.S. Open has been in the U.S. Open for more than a year. Bu shundan dalolat beradiki, a sutga suv, is a forgery. Agarda's dry tarkibiga suv in tarkibi co-stars. Boo toifaga kiradigan sutlarnaudoidaga muvofiga sotuvga chihuahua man. Bizga maŷlumki idab chiaya maŷlumki maŷlumki maŷlumi arachnids the sun-soaked zippers asosan ikkita usulda ania. Shundan birinchisi areometr asbobida, ikkinchisi with jade asosid. Idab chimpanzie zeald idah idab idab chirnalgan sut namunalari doim areometr.

Редуктаза ёрдамида сутни бактериялар билан ифлосланганлигини аниқлашдан олинган натижалар.

4-жадвал

Tekshirilgan sut namunalari	Okariš tezligi 8-10 daqika
1-намуна	8-10
2- намуна	8-10
3- намуна	20-25
4- намуна	15-45
5- намуна	120-180
6- намуна	120-180
7- намуна	90-120
8- намуна	120-180

9- намуна	90-120
10- намуна	90-120

Biz ўz tazhribalarimiz zharayonida 10 ta sut namunalaring tarkibidagi microblarni methylene kўki yordamida anikladik va kuyidagi natijalarni oldik. Ishni bazharish uchun katta omirkalar olinib unga 20 ml dan tekshirayotgan sut namunalari olindi, sўngra xar bir tekshirayotgan namunalarga 1 ml dan methylene kўki kusheldi va rubber tiqini yopilib sut yaxshilab aralashtirildi. Bunda sut kak rangga kirdi. Shu paytni ўzida zhadval asosida sutni kancha vaktida okarishi inobatga olinadi. Agarda sut kanchalik kamroq vakt ichida (8-10 daq) okarsa sutni IV.-class sut ekanligini bildiradi. Agarda sut 2-3 soat yoki kўprok vaqt ichida okarsa sut 1-class ekanligi bildiradi. Bundan shundai khulosa kilish kerakki, ya'ni sutni tarkibida kancha microblar kўp bўlsa, u tezorok okaradi, yani microblar turli hildaghi rangarni bartar kilish hususiyatlariga ega (4-zhadval). Биз текширган 10 та сут намуналарида 5-6, 8-намуналар 5-класс сут эканлиги аниқланди (5-жадвал). Без у n'ymchweud у n shouldn't xap hill terib olingan sut namunalarni texhrganisda, ksopchilik xolatlarida sutning tarkibi 2-3 va 4-tўgri keladi.

Кўчалардан yigishtyrgan sut tarkibidagi microbi miqdori

5-жадвал

Tekshirilgan sut namunalari	Okariš tezligi 8-10 daqika
1-намуна	+
2- намуна	+
3- намуна	120-180
4- намуна	+
5- намуна	+
6- намуна	+
7- намуна	120-180
8- намуна	120-180
9- намуна	+
10- намуна	+

Biz tomondan tekshirilgan 10 ta sut namunalaridan 7 ta sut namunashi IV.-klassga tўgri kelishi aniklandi. Bizga malumki sutni tarkibidaghi microorganismalar eng kam miqdoriga erishish zarur, aks golda sut va undan tayyorlangan maxsulotlar Davlat standardiga zhabob bermaidi va hўzhalikka katta zarar keltiradi.

1.Sutni sanitation-hygienist xolatini yaxshilash uchun eng avvalo barcha sanitation talablariga katta etibor berilishi kerak.

2.Sut sogishga kirishishdan aldin xar bir sut soguvchi xodimlar ўzlarining shakhsiiy hygienasiga rioya kilishlari kerak.

3.Молхоналарни санитария-гигиена ҳолатига катта этибор бериши лозим.

4.Sut sogish uchun ishlatiladigan asbob uskunalar 0.5% li chloroli ohaq erythmasida yuvilib, keyin esa yaxshilab sovuk suvda yuvilishi kerak.

5.Birinchi tomchi sutlar aloid yiddishlarga sogib olinib, kainatilgandan keyin buzoqlarga berish mumkin.

Юқорида келтирилган амалларга тўғри инобат қилинса, сутни санитария ҳолати яхшиланади.

Sutni tarkibida microblar tezlikda kўpayish hususiyatiga ega. Shuning uchun sutni acidliga 22°T dan yuqori bўlgan. Bundai sutdan boshika turdagi sut mausulotlari tayyerlab bўlmaidi. Bizga malumki sut sogib olingandan keiin ular 2-3 soat ichida bacteriacide hususiyatiga ega bўladi. Bu paitda sutning tarkibida microblar kўpaia olmaidi. Kўpchilik adabiyotlar malumotiga kўra, agar sut tezlikda +6°C souvutils uning tarkibida microblar tezlikda kўpayadi.

Biz tadqiqotlarimiz zharayonida 10 ta sut namunasi tarkibidagi acidlik darazhasini tekshirganimizda kuyidagi natizalar olindi.

Sutni acidlik darazhasini aniklashdan olingan natizhalar

6-жадвал

Sut namunalari	Sutni acidlik darazhasi 16-18°T
1-намуна	16-18° T
2-намуна	16-18° T
3-намуна	20° T
4-намуна	21° T
5-намуна	22° T
6-намуна	22° T
7-намуна	23° T
8-намуна	23° T
9-намуна	20° T
10-намуна	20° T

Bez tomonlan texhirilgan 10th munanalaridan y ná y nélédus y n'n y y n'ysl y nélée. 1-year-oldmunalard kislotalik darasi 1,2,3,4 0 000 Bez a' thuidhearh a' bhuidheanaeth an négheanaeth an nádheanaeth an *nédheus de županrach* (6-0).

Bizga malumki hozirgi kunda kypgina, kychalarda, dexkon bozorlarida sotilayotgan sutni tarkibiga suv kushilib suyultirilgan xolatda insonlarga sotilmokda. Bu toifaga kiradigan sut standard talabiga zhabob bermaydi va sotishga ruhsat etylmaydi. Biz yz tazhribalarimizni ytkazishda ariometer asbobidan foydalanib (7-zhadval).

Sutni zichligi aniklanganda olingan natizhalar

7-жадвал

Tekshirilgan sut namunalari	Talabi Standard 1.027°A
1-намуна	1,026
2-намуна	1,027
3-намуна	1,022
4-намуна	1,022
5-намуна	1,024
6-намуна	1,027
7-намуна	1,027
8-намуна	1,022
9-намуна	1,022
10-намуна	1,022

1 ,3 ,4 ,5 ,8 ,9 ,10 -naunalarda dry shillingganligi anniulandi. Bizga ma'ulumki ariometr is a sutga dry, shilganligi annia. 10 per cent sutga dry 3 ° And it's camamaced.

Yukorida ytkazilgan tazhibalardan quyidagicha khulosalar kilish mumkin.

Хулосалар

1. Ўзбекистон aholisini yuqori darazhadagi sut va sut ma'sulotlari bilan ta'minlab eng avvalo sanitation-hygienist talablarga zhavob beradigan sut ishlab chikarishda, kaita ishlashga veterinary medicine konun koidalariga amal kilinishi kerak.
2. Umumiy ta'limotlariga kŷra, sutning tarkibi zhuda murakkab moddalardan tashkil topgan, lekin shunga karamasdan sutni tarkibi tezda ŷzgaradi. Bu ŷzgarishlar sutning sifatini salbiy tomonga ŷzgaradi. Sutdan boshika turdagi sut ma'sulotlari ishlab chikarib bŷlmaidi. Bu esa ŷz navbatida khŷzhalikni samaradorligiga salbiy ta'sir kŷrsatadi.

3. Sutni tekshirish paitida eng xal kiluvchi muammolardan biri tʻgʻri konun koidalarga amal kilingan xholda namunalar olinishi kerak.
4. Xap bir ishlab chikarish farmer khʻyʻzaliklarda kichik bʻylsada sutni tekshiradiga nlaboratory tashkil ethylishi kerak. Chunki sut sotishga chikarilishdan aldin tekshirilishi shart.
5. Фойдаланилган адабиётлар:
6. S.M.Murodeov "Chorvacilik маҳсулотларининг the veterinarian's office of technology." "I'm not going to let it go," he said. Samarand 1991-yil.
7. S.M.Murodov, K.N.Ikromova "Sutchilik ishi". Ўllanma. Samarkand 1997.
8. S.M.Murodeov "S.M.M." маҳсулотларини 1997-yil.
9. S.M.Murodeov bou.. "I'm not going to маҳсулотларининг," he said. 2013-yil.